

Contra els pastors

Deu ser perquè és un llibre que celebra el pensament crític i creatiu i que ens convida a pensar la xarxa d'una manera alternativa que els editors del llibre en castellà han decidit d'editar sota el títol *Contra el rebaño digital*, un llibre que en l'anglès original es diu *You're not a gadget*. L'autor és Jaron Lanier, un informàtic reconegut per popularitzar el terme *realitat virtual*. El llibre porta per subtítol «un manifest», i això és el que és: una advertència vehement contra els camins que ha emprès Internet. El llibre té molta gràcia i molt d'interès perquè l'autor no és pas un tecnòfob, i els dards que llança volen tocar el centre de l'elit internauta. Els pastors, els gurus, no pas el ramat, com suggereix la traducció castellana —Wikipedia, Boingboing, Wired, la gent de Creative Commons i la cultura lliure— formen el comitè central del que Lanier bateja com a maoisme digital.

L'argumentari és variat. Lanier comença el llibre exposant una obvietat, que, com la carta robada de Poe, de tan evident mai no hi comptem: la xarxa tal com la coneixem podia haver estat d'una altra manera, i a començament dels 90, en el moment en què es definia, els experts treballaven en direccions molt diferents. Lanier assenyala aquests anys com una època daurada, quan Internet no era en absolut tan uniforme com és avui. Recorda les pàgines personals variadíssimes de la web 1.0 per comparar-les amb la presència uniformitzada del jovent d'avui a la xarxa amb els perfils a Facebook. Aquesta estandardització

Llibre recomanat

You are not a gadget: a manifesto. Ed. Knof, 2010. La versió en castellà va ser publicada per l'editorial Debate l'any passat. De totes dues versions en trobareu edició electrònica.

és l'arrel del principal problema de la Xarxa, segons Lanier, a la qual fa referència el títol del llibre: la deshumanització. La singularitat, la individualitat i la creativitat no estan essent gens afavorides pel model de xarxa que s'ha imposat. Lanier, a més d'informàtic, és músic: per això dedica bona part del llibre a explicar per què Internet 2.0 no afavoreix la creativitat dels artistes sinó que fomenta els *mush-up*, la revisitació de modes antigues, el pastitx i la paròdia. Aquí Lanier carrega contra l'intercanvi de fitxers i la descàrrega gratuïta atacant un dels principis de l'elit internauta, i ho fa proposant un sistema de pagament original que tampoc no agradarà a la vella indústria.

Se sent a dir sovint, quan es parla de noves tecnologies, que cal adaptar-se o morir. Lanier fa en aquest llibre un acte de subversió reclamant que adaptem la tecnologia a nosaltres. Per què, quan un aparell no fa el que voldríem fer, pensem que no el sabem fer anar, en lloc de pensar que està mal fet?, es pregunta Lanier en un moment del llibre. Perquè ens hem tornat uns *papanates* subjugats pel glamour de tot allò digital. *Tu no ets un giny* no sembla un títol gaire bo, però en canvi *Contra el papanatisme digital* potser seria una bona idea si és que algú es decideix a editar en català aquest llibre, un dels més estimulants que sobre Internet s'han pogut llegir últimament.

